

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
Αυτοτελές Τμήμα
Συλλογικών Οργάνων

Ταχ. Δ/ση : Πλατεία Ελευθερίας
Ταχ. Κώδικας : 712 01
Πληροφορίες : Βαρδιάμπαση Νίκη
Τηλέφωνο : 2813 400233
e-mail : tyso@crete.gov.gr

Ηράκλειο, 29 Αυγούστου 2024
Αρ. πρωτ.: 296077

ΠΡΟΣ - Δ/ση Τεχνικών Έργων ΠΕ Ρεθύμνου

ΚΟΙΝ.: - Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Ρεθύμνου
- Γενική Δ/ση Τεχνικών Έργων

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση της αριθ. **135/2024** απόφασης Περιφερειακού Συμβουλίου

Σας διαβιβάζουμε συνημμένα, για τις δικές σας ενέργειες, αντίγραφο της αριθμ. **135/2024** απόφασης Περιφερειακού Συμβουλίου (**απόσπασμα πρακτικού Ν° 19/27-08-2024**), που αφορά στην **Αντιμετώπιση προβλημάτων πρόσβασης στα φαράγγια Κοτσιφού και Κουρταλιώτη στην ΠΕ Ρεθύμνου.**

Η Προϊσταμένη του Τμήματος

Νίκη Βαρδιάμπαση

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Περιφερειάρχη
- Αναπληρωτή Περιφερειάρχη
- Εκτελεστικό Γραμματέα

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΔΑ:**

**ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ Ν° 19/27-08-2024
Αριθμ. απόφ. 135/2024**

Στο Ηράκλειο σήμερα **Τρίτη 27 Αυγούστου 2024** και ώρα **12:00** στο ξενοδοχείο ΑΤΛΑΝΤΙΣ (αίθουσα ΜΙΝΩΣ - οδός Υγείας αριθμ. 2), συνήλθαν σε συνεδρίαση **δια ζώσης** τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Κρήτης που αναδείχθηκαν κατά τις εκλογές της **08^{ης} Οκτωβρίου 2023** και ανακηρύχθηκαν με την αριθμ. **39/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ηρακλείου**, ύστερα από τη με αριθμ. πρωτ. **287522/21-08-2024** πρόσκληση σε ορθή επανάληψη του προέδρου του.

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν ο Περιφερειάρχης Κρήτης κ. Σταύρος Αρναουτάκης, καθώς και οι περιφερειακοί σύμβουλοι κ.κ.: Αναστασάκης Ιωάννης (Αντιπεριφερειάρχης Κλιματικής Αλλαγής και Βιώσιμης Κινητικότητας), Ανδρουλάκης Ιωάννης (Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου), Βάμβουκας Μιχάλης (Πατάρης) (Αντιπεριφερειάρχης Επιχειρηματικότητας), Βάρδα Μαρία, Βλάσση Ελένη, Βοργιάς Στυλιανός (Στέλιος) (Αντιπεριφερειάρχης Κοινωνικής Πολιτικής και Αλληλεγγύης), Βρύσαλης Δημήτρης, Δανέλλης Σπυρίδων, Ζάχαρης Ευάγγελος (Πρόεδρος Περιφερειακού Συμβουλίου), Ιερωνυμάκης Πρίαμος, Καλογερός Νικόλαος (Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Χανίων), Καμπουράκης Εμμανουήλ, Καρτσάκης Γεώργιος, Κώτσογλου Κυριάκος (Αντιπεριφερειάρχης Τουρισμού ΠΚ), Λεονταράκης Ιωάννης Λιονή Μαρία (Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου), Μαλανδράκη — Κρασουδάκη Σοφία, Μανουσάκης Νικόλαος, Μaráκη Μπελαδάκη Ελένη, Μαρινάκης Αλέξανδρος, Ματαλλιωτάκης Γεώργιος (Αντιπεριφερειάρχης Διασύνδεσης με Ερευνητικά και Ακαδημαϊκά Ιδρύματα), Μηλάκη Γεωργία (Γωγώ) (Αντιπεριφερειάρχης Πολιτισμού και Ισότητας), Μπαλαντίνος Σπυρίδων, Ξυλούρης Νικόλαος (Νικολάτσος) (Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος Π.Κ.), Παπαβασιλείου Νεκτάριος, Περισυνάκης Αθανάσιος (Θανάσης), Πισσούλης Γεώργιος (Αναπληρωτής Περιφερειάρχης), Σκουλάς Νικόλαος (Αντιπεριφερειάρχης Συντονισμού και Υποστήριξης Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων ΠΚ), Σμπώκος Βασίλειος, Συριγωνάκης Νικόλαος (Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου), Τερζής Λεωνίδας (Δάκης) (Αντιπεριφερειάρχης στον τομέα Αθλητισμού ΠΚ), Τζεδάκης Σταύρος (Αντιπεριφερειάρχης Αγροτικής Οικονομίας ΠΚ), Τσαπάκος Γεώργιος (Αντιπεριφερειάρχης Πολιτικής Προστασίας), Τσουδερός Ευάγγελος, Φασουλάκης Κων/νος, Φλεμετάκης Ευστράτιος (Στρατής), Φραγκάκης Εμμανουήλ (Μανώλης), Χαιρετάκης Μιχαήλ και Χαριτάκη - Μακράκη Χρυσάνθη (Χρύσα).

Από τη συνεδρίαση απουσίαζαν αν και κλήθηκαν νόμιμα οι περιφερειακοί σύμβουλοι κ.κ.: Αλεξάκης Γιώργος, Δερμιτζάκη - Ουρανού Ευαγγελία (Λίτσα), Κλώντζας Μιχαήλ, Κουτεντάκη Θεοδώρα, Μανούσκακας Ιωάννης (Βλαντάς) και Σαρρής Μιχαήλ.

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν ακόμα οι κ.κ.: Κοζυράκη Μαρία Γενική Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, Αγαπάκης Γεώργιος προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Υποδομών ΠΚ, Κρισωτάκης Μαρίνος προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ανάπτυξης ΠΚ, Υψηλάντης

Κωνσταντίνος προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Πρωτογενή Τομέα ΠΚ, Χριστοδουλάκη Μαρία προϊσταμένη Τμήματος Εμπορίου Δ/σης Παιδείας, Απασχόλησης και Εμπορίου ΠΚ, Παπαδάκης Κων/νος προϊστάμενος Τμήματος Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών Δ/σης Οικονομικού ΠΚ, Καργάκη Ελένη Προϊσταμένη Τμήματος Κλιματικής Αλλαγής και Ενεργειακού Σχεδιασμού Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Κανδηλογιαννάκη Μαρία Προϊσταμένη Τμήματος Υδροοικονομίας Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Αποστολάκη Μαρία υπάλληλος Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Πανταζόγλου Φώτιος υπάλληλος Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Μαρτίνου Αγγελική προϊσταμένη Δ/σης Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, Συσκάκης Ιωάννης προϊστάμενος Δ/σης Τεχνικού Ελέγχου Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, Σοφίου Παναγιώτης Γεωλόγος μέλος ΔΣ ΔΕΥΑΗ, Κακαβάς Νικόλαος Πρόεδρος Ομοσπονδίας Γεωτεχνικών Δημοσίων Υπαλλήλων, Δασκαλάκη Άννα Πρόεδρος Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Παράρτημα Κρήτης (ΓΕΩΤΕΕ), Βογιατζή Χρυσάνθη ειδική σύμβουλος ΠΚ, Ιγνατιάδης Παναγιώτης ειδικός σύμβουλος ΠΚ, Στυλιανού Ευγενία υπάλληλος ΠΚ, Ατσαλάκης Μιχαήλ υπάλληλος Αυτοτελούς Γραφείου Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων ΠΚ και για την τήρηση των πρακτικών οι: Βαρδιάμπαση Νίκη, Νικάκη Δέσποινα, Γιατρομανωλάκη Ευαγγελία, Μιχελινάκη Άννα, Πατεράκη Μαρία υπάλληλοι του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων ΠΚ και η Χατζάκη Ελευθερία υπάλληλος του Αυτοτελούς Γραφείου Ισότητας Π.Κ.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία ο Πρόεδρος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης με τα παρακάτω θέματα ημερήσιας διάταξης:

ΘΕΜΑ 4.1: Αντιμετώπιση προβλημάτων πρόσβασης στα φαράγγια Κοτσιφού και Κουρταλιώτη στην ΠΕ Ρεθύμνου

Το Περιφερειακό Συμβούλιο έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) του Ν. 2690/1999: «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»,

β) του Ν. 3852/10: «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»,

γ) του άρθρου 33 του Ν. 5013/2023: «Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, διαχείριση κινδύνων στον δημόσιο τομέα και άλλες διατάξεις»,

δ) του Ν 5056/2023: «Αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, κατάργηση νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου δήμων, παρακολούθηση επιδόσεων τοπικής αυτοδιοίκησης οικονομική και διοικητική διαχείριση οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ευζωία των ζώων συντροφιάς, κατασκευή και αναβάθμιση λειτουργούντων των χερσαίων συνοριακών σταθμών και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών»,

όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

2. Το Π.Δ. 149/2010: «Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης»(ΦΕΚ 242/27-12-2010, τεύχος Α'), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την αριθμ. **1218/ΦΕΚ 762 τ. Β' 26-02-2021** Απόφαση Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.

3. Την αριθμ. 01/2024 (πρακτικό Νο 01/02-01-2024) απόφαση του Π.Σ. που αφορά «εκλογή Προεδρείου του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης».

4. Το με αρ. πρωτ. 278206/09-08-2024 έγγραφο της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων Π.Ε. Ρεθύμνου, στο οποίο αναφέρονται τα παρακάτω:

« **ΣΧΕΤ:** Η από 14-03-2024 υπηρεσιακή αναφορά των Μαρκουλάκη Ελένης-Ανδρομάχης και Γιαννακουδάκη Καλλιόπης πολιτικών μηχανικών υπαλλήλων της Δ.Τ.Ε Π.Ε. Ρεθύμνης

Σχετικά με το ανωτέρω θέμα σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Έχοντας υπόψη:

1. Την ανωτέρω σχετική αναφορά των συναδέλφων που αστυνομεύουν τις επαρχιακές οδούς 4 και 9 που διέρχονται μέσα από τα φαράγγια Κοτσιφού και Κουρταλιώτη.

2. Το γεγονός ότι μέσα στις αρμοδιότητες του τμήματος Συγκοινωνιακών Έργων στο οποίο προΐσταμαι, όπως προβλέπει ο Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης, είναι η οδική ασφάλεια των επαρχιακών οδών.

Σας ενημερώνουμε τα κάτωθι

Ο νομός μας έχει δύο εξαιρετικού κάλλους φαράγγια, το φαράγγι του Κουρταλιώτη μήκους 2,5χμ με ύψος πρηνών που σε κάποια σημεία ξεπερνά τα 600μ και το φαράγγι του Κοτσιφού μήκους 1800μ με παρειές και με ανάποδες κλίσεις πρηνών, ομοίως άνω των 500 μ ύψους. Η διάνοιξή τους έγινε πριν από πολλά χρόνια χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Οι ανάγκες που ικανοποιήθηκαν τότε που διανοιχτήκαν (ελάχιστη και όχι βαριά κυκλοφορία) δεν έχουν καμία σχέση με την σημερινή πραγματικότητα κυρίως από άποψη κυκλοφοριακού φόρτου και φυσικά δεν μπορούν να σηκώσουν το βάρος των σημερινών αναγκών ούτε από πλευράς τεχνικών χαρακτηριστικών (στενότητα οδού, κλειστές στροφές, περιορισμένη ορατότητα). Επομένως δεν πληρούν τις προϋποθέσεις επαρχιακού οδικού δικτύου, διότι δεν μπορούν να καλύψουν τους γρήγορους ρυθμούς της εποχής μας αλλά κυρίως δεν παρέχουν ασφάλεια που είναι το ζητούμενο για τους χρηστές τους, εξαιτίας βραχοπτώσεων από τα πρηνή των φαραγγιών. Τα προβλήματα που υπάρχουν είναι γνωστά σε όλους καθότι έχουν κλείσει πολλές φορές εξαιτίας αυτής της επικινδυνότητας.

Το φαράγγι του Κουρταλιώτη στις μεγάλες καταστροφές του 2019 ήταν από τα πρώτα που υπέστη σοβαρές καταστροφές. Τα έργα αποκατάστασης που έγιναν τότε περιελάμβαναν επέκταση γέφυρας, τοιχία, βραχοπλέγματα, συρματοκιβώτια, κ.α. Όλες οι ανωτέρω παρεμβάσεις αποτελούν μετριασμό των προβλημάτων χωρίς όμως οριστική επίλυση αυτών. Διότι είναι τόσο έντονη η γεωμορφολογία της περιοχής σε συνδυασμό με τη φύση του πετρώματος (καρστικοποιημένος ασβεστόλιθος) και με την έντονη τεκτονική (ρήγματα και άλλες ρηξιγενείς επιφάνειες) με αποτέλεσμα πτώσεις βράχων μπορεί να γίνουν οποτεδήποτε και οπουδήποτε.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα το συμβάν που έλαβε χώρα την Παρασκευή 19-01-2024 όπου κατρακύλησε μεγάλος βράχος από πολύ μεγάλο ύψος άνω των 300μ που παραλίγο να αποβεί μοιραίος σε διερχόμενο αυτοκίνητο.

Ανάλογη περίπτωση αποτελεί και το φαράγγι του Κοτσιφού στο οποίο υπάρχουν παρόμοια προβλήματα από γεωλογικής και τεκτονικής πλευράς.

Ήταν χρόνιο καθολικό αίτημα να γίνουν έργα προστασίας στο φαράγγι Κοτσιφού τέτοια που να μπορούν να εγκριθούν περιβαλλοντικά και να είναι συμφώνα με τους περιβαλλοντικούς όρους. Για το λόγο αυτό μετά από ανοικτό διαγωνισμό συντάχθηκε μελέτη και έγιναν οι απαραίτητες ενέργειες για την εκτέλεση έργου προστασίας από κατολισθήσεις.

Το συγκεκριμένο έργο προέβλεπε να τοποθετηθούν ελευθέρα και αγκυρούμενα πλέγματα καθώς και φράχτες ανάσχεσης σύμφωνα πάντα με τις υποδείξεις έμπειρου γραφείου μελετών που συνέταξε την μελέτη.

Επί αρκετούς μήνες το δύσκολο αυτό έργο ανέλαβαν εναέρητες από συνεργείο που εκτελεί ανάλογα έργα σε όλη την Ελλάδα. Οι άνθρωποι αυτοί με μεγάλο κίνδυνο της ζωής τους, αιωρούμενοι σε μεγάλα ύψη άνω των 60μ πάνω από την επιφάνεια της οδού και με μεγάλη δυσκολία απομάκρυναν αρχικά επισφαλείς βράχους που ήταν έτοιμοι να καταρρεύσουν και στη συνέχεια εκτέλεσαν αγκυρώσεις των φραχτών και των πλεγμάτων.

Δύο μήνες μετά την τοποθέτηση των ανωτέρω και συγκεκριμένα στις 13-03-2024 κατέρρευσε μεγάλο τμήμα βραχώδους πρηνούς βάρους άνω των 150t, σε μήκος 30μ, παρέσυρε τον φράχτη ανάσχεσης και πλέγματα, από σημείο άνω των 15μ υψηλότερα στο οποίο δεν είχε γίνει καμία επέμβαση και δεν είχε τοποθετηθεί

κανένα αγκύριο, σαν ωρολογιακή βόμβα, εξαφάνισε την οδό και το τοιχίο αντιστήριξης του, ύψους 7μ.

Ευτυχώς δεν θρηνήσαμε θύματα.

Ο όγκος της κατολίσθησης ήταν τόσο μεγάλος που δεν υπάρχει κανένα έργο βραχοπροστασίας το οποίο θα μπορούσε να τον έχει συγκρατήσει. Το έργο που εκτελέστηκε ήταν έργο μετριασμού κινδύνου και όχι να αντιμετωπίσει τέτοιου μεγάλου βεληνεκούς κατολίσθηση. Σχετικές οι από 21-05-2024 και 11-07-2024 εκθέσεις του ομότιμου καθηγητού ΕΜΠ κ Καββαδά, τεχνικού συμβούλου της Περιφέρειας, του οποίου ζητήθηκε η συμβολή για τα αίτια της κατολίσθησης αλλά και της αντιμετώπισής της, τις οποίες σας καταθέτω συνημμένα.

Το ίδιο δηλώνεται με το από 25-04-2024 έγγραφο της προμηθεύτριας εταιρείας MACCAFERI, που προμήθευσε τα υλικά για την κατασκευή του έργου.

Αποτέλεσμα είναι να έχει αποκοπεί ο δρόμος προς τα χωριά Σελλιά-Ροδάκινο και από τότε να παραμένει κλειστό το φαράγγι του Κοτσιφού.

Οι κατολισθήσεις συμφώνα με τον καθηγητή ΕΚΠΑ Ευθύμιο Λέκκα στο βιβλίο του ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ αναφέρει αυτολεξεί **«Για την εκδήλωση ενός κατολισθητικού φαινομένου σπάνια είναι η παρουσία ενός και μόνο παράγοντα. Συνήθως απαιτείται η συνύπαρξη πολλών παραγόντων που έχουν σχέση με τις γεωλογικές, γεωτεχνικές και μορφολογικές συνθήκες όσο και με τις περιβαλλοντικές συνθήκες και ανθρώπινες παρεμβάσεις και δραστηριότητες.»**

Τα κατολισθητικά φαινόμενα δεν είναι κάτι ούτε νέο ούτε ασυνήθιστο μπορούν να συμβούν και σίγουρα δεν είναι μόνο ένας παράγοντας αλλά συνιστάμενη πολλών εσωτερικών και εξωτερικών παραγόντων, ενδεικτικά αναφέρω ρήγματα, διάβρωση του εδάφους, κλιματική αλλαγή, ανθρωπογενείς παρεμβάσεις, καλλιέργειες, βόσκηση, κλπ.

Σχετική η από 10-05-2024 αυτοψία στο φαράγγι Κοτσιφού από την Ελληνική Αρχή Γεωλογικών Και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε Α Γ Μ Ε).

Το τελευταίο διάστημα μάλιστα παρουσιάζουν έντονη έξαρση όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε όλο τον κόσμο.

Η Δ/ση Τεχνικών Έργων ΠΕ Ρεθύμνης και το τμήμα Συγκοινωνιακών Έργων με γνώμονα πάντα το κοινό συμφέρον από το 2019 κρατεί στους ώμους της ένα ολόκληρο νομό που επλήγη βάνουσα από τις καταστροφικές πλημμύρες, αποκοπή γεφυρών, καθιζήσεις δρόμων, κατολισθήσεις και καταπτώσεις πρηνών, σε όλο σχεδόν το επαρχιακό δίκτυο. Το βάρος αυτό κλήθηκαν να φέρουν εις πέρας οι ελάχιστοι μηχανικοί-συνάδελφοι. Αυτοί οι ελάχιστοι παρά τα πολλά προβλήματα, χρόνια τώρα δείχνουν ανεκτικότητα για διέλευση μέσα από τα φαράγγια με τον κίνδυνο ανά πάσα στιγμή να λογοδοτήσουν για ένα βράχο ή ακόμη για μια πέτρα που θα πέσει, οπουδήποτε και οποτεδήποτε, όπως γίνεται σήμερα με παραπομπή τους για παράβαση καθήκοντος για την τεράστια κατολίσθηση στο φαράγγι του Κοτσιφού.

Τα συγκεκριμένα αυτά φαράγγια είναι επικίνδυνα και όσα έργα και αν γίνουν δεν θα εξαλείψουν τον κίνδυνο και δεν θα παρέχουν ποτέ απόλυτη ασφάλεια.

Η υπηρεσία με μεγάλο αγώνα και ευθύνη προσπαθεί να αποκαταστήσει την κατολίσθηση στο φαράγγι του Κοτσιφού με εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες, βασιζόμενη σε νέα μελέτη.

Ένα νέο πρόβλημα που έχει προκύψει τα τελευταία 2-3 χρόνια εξαιτίας των μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι η πολύ μεγάλη επισκεψιμότητα στις πηγές Κουρταλιώτη, από ντόπιους και ξένους με αποτέλεσμα να παρατηρείται επιβάρυνση της περιοχής από την αυξημένη μαζική προσέλευση στην ευρύτερη περιοχή των πηγών Κουρταλιώτη, αγνοώντας τον κίνδυνο που διατρέχουν από πιθανές κατολισθήσεις τόσο επί της επαρχιακής οδού όσο και κατά την παραμονή τους στις πηγές.

Επειδή το φαράγγι του Κουρταλιώτη παραλαμβάνει σήμερα και όλη την κυκλοφορία για τα χωριά του Νότου, ζητήσαμε με σχετική συνημμένη αλληλογραφία από 28-03-2024 έως 04-04-2024 να κλείσουν οι πηγές Κουρταλιώτη λόγω μεγάλου κυκλοφοριακού φόρτου, παράνομης στάθμευσης στον επαρχιακό δρόμο, κυκλοφορία πεζών, κλπ.

Για όλους τους ανωτέρω λόγους,

ΕΙΣΗΓΟΥΜΑΣΤΕ

τα κάτωθι

1) να απαγορευτεί η πρόσβαση στις πηγές Κουρταλιώτη, μέχρι να υπάρξει πρόσβαση και μέσω του φαραγγιού Κοτσιφού για τα χωριά του Νότου και μέχρι να οριστεί φορέας διαχείρισης από αρμοδίους για την επισκεψιμότητα στις πηγές με τρόπο που να μην παρεμποδίζεται η ασφαλής κυκλοφορία της οδού, για να μην θρηνήσουμε θύματα.

2) να διεκδικηθεί από την Περιφέρεια Κρήτης σε συνεργασία με όλους τους φορείς του Νομού επιστημονικούς, επαγγελματικούς, κλπ και τις τεχνικές υπηρεσίες η χρηματοδότηση μελέτης και κατασκευή διπλής σήραγγας για λόγους περισσότερης ασφαλείας, υπάρχει σχετική συνημμένη πρόταση ΤΕΕ.

Ενημερωτικά, η υπηρεσία έχει ξεκινήσει διαδικασία σε επίπεδο αναγνωριστικής μελέτης για δημιουργία σήραγγας και έχει λάβει απάντηση με το 196951/06-06-2024 έγγραφο της Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης **ότι δεν υπάρχει κατ' αρχήν αντίρρηση για την ενδεχομένη περιβαλλοντική αδειοδότηση οδικών έργων (συμπεριλαμβανομένων σηράγγων).**

Όπως γίνεται αντιληπτό πρόκειται για έργο εξαιρετικά κοστοβόρο, αλλά εάν θέλουμε να συνεχίσει ο νότος να εξελίσσεται και να εξασφαλίσουμε ασφάλεια για τους πολίτες αυτό είναι μονόδρομος.

Τα γεγονότα που συνέβησαν στα δύο φαράγγια πρέπει να ευαισθητοποιήσουν την πολιτεία προς τη σωστή κατεύθυνση ούτως ώστε να ξεπεραστούν οι μακροχρόνιες αγκυλώσεις της γραφειοκρατίας για εγκρίσεις των μελετών και των έργων. Υπάρχει η τεχνογνωσία, δικαιούται ο τόπος μας και οι χιλιάδες των επισκεπτών μας, έργα ανάλογα με αυτά που γίνονται στην υπόλοιπη Ελλάδα.

Ως τότε όμως, δεν μπορούμε να εγγυηθούμε και να αναλάβουμε την ευθύνη, όχι μόνο εγώ ως προϊστάμενη του τμήματος Συγκοινωνιακών Έργων αλλά και οι συναδέλφισσες που αστυνομεύουν τα φαράγγια και αναφέρουν στην από 14-03-2024 υπηρεσιακή αναφορά τους, για τυχόν ατυχήματα εξαιτίας πτώσεων βράχων».

- 5. Την εισήγηση της κα Λιονή Μαρίας, Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Ρεθύμνου**, η οποία μεταξύ άλλων ανέφερε: «Η Υπηρεσία με την εισήγηση της εκφράζει την αγωνία της και τους προβληματισμούς της για τα δυο φαράγγια Κοτσιφού και Κουρταλιώτη. Ενημερωτικά να σας πω για το φαράγγι Κοτσιφού: ήδη τώρα εκτελείται το έργο εκεί που έγιναν οι καταπτώσεις των βράχων, ο εργολάβος δουλεύει συνεχώς με δυο ή και με τρία συνεργεία εναερίτων, έχει ήδη ολοκληρωθεί το μεγαλύτερο μέρος του έργου, έχει αποξηλώσει τα επικίνδυνα βράχια, έχουν δέσει τους μεγάλους βράχους με τη μέθοδο που έλεγε η μελέτη αλλά και οι δυο καθηγητές του Πολυτεχνείου ο κ Καβαδάς και ο κ Λουπασάκης. Έχουν ξεκινήσει να φτιάχνουν το δρόμο που είχε πέσει από τις καταπτώσεις των βράχων, έχουν παραγγείλει τα αγκύρια και τα πλέγματα. Το έργο ήταν πολύ δύσκολο, η Υπηρεσία μας ήταν καθημερινά εκεί και πιστεύουμε μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου να έχει τελειώσει.

Ο Νότος του Ρεθύμνου έχει πρόσβαση τα δυο φαράγγια, τα οποία ανοίχθηκαν με ότι μέσα υπήρχαν τότε, χωρίς περιβαλλοντικές μελέτες και δεν έχουν τα χαρακτηριστικά του επαρχιακού οδικού δικτύου. Τα προστατεύει η τεχνική μας Υπηρεσία. Θέματα κατολισθήσεων έχουμε σε όλη την Κρήτη, από τα φαράγγια περνούν καθημερινά εκατοντάδες θα έλεγα χιλιάδες αυτοκίνητα, γίνονται

μικροσεισμοί κάθε μέρα και λόγω της κλιματικής κρίσης γίνεται συστολή και διαστολή που επηρεάζει τη συμπεριφορά των φαραγγιών.

Σε ότι αφορά το Κουρταλιώτικο φαράγγι: έχουν γίνει έργα από μας της τάξης των 2 εκατομμυρίων ευρώ περίπου, στο μεγαλύτερο μήκος του φαραγγιού και θα πρέπει να γίνουν και άλλες παρεμβάσεις στο υπόλοιπο τμήμα του. Τα δυο τελευταία χρόνια υπάρχει μεγάλη επισκεψιμότητα, άναρχη και ανεξέλεγκτη με ότι αυτό συνεπάγεται για το περιβάλλον, για τους ανθρώπους που μπαίνουν μέσα και για την ασφάλεια των δρόμων. Ως Περιφέρεια έχουμε δραστηριοποιηθεί με το Δήμο Αγίου Βασιλείου και είχαμε ζητήσει από τον Υφυπουργό κ Αμιρά να μπούμε σε καθεστώς τύπου Φαραγγιού Σαμαριάς, μαζί με τον ΟΦΥΠΕΚΑ να μπούμε στο φορέα Διαχείρισης ώστε να είναι ελεγχόμενος ο αριθμός των ανθρώπων που διέρχονται το Κουρταλιώτικο Φαράγγι, αλλά και των αυτοκινήτων. Επίσης είχε γίνει διαβούλευση στο Δήμο Αγίου Βασιλείου για τα θέματα αυτά. Πρόσφατα στην Περιφερειακή επιτροπή εγκρίθηκε η σύναψη προγραμματικής σύμβασης με τον ΟΦΥΠΕΚΑ ποσού 117.000ευρώ για καθαρισμό, συντήρηση, φύλαξη και σήμανση του φαραγγιού. Στη συνέχεια ο ΟΦΥΠΕΚΑ θα αναθέσει εκπόνηση μελέτης που χρειάζεται το φαράγγι να δούμε τη φέρουσα ικανότητα του, να μπούμε στο φορέα για να μπορεί να υπάρχει έλεγχος . Θεωρώ είμαστε σε καλό δρόμο. Ήδη έχουμε βάλει πόρτες στις μεγάλες εισόδους του φαραγγιού και σημάνσεις.

Το ΠΣ είναι αναρμόδιο για το κλείσιμο των φαραγγιών, αυτό γίνεται ύστερα από πρόταση της Πολιτικής Προστασία σε επικινδυνότητα 4 και 5.

Η πρόταση μου λοιπόν προς το ΠΣ είναι:

- α) να διεκδικηθούν από την Περιφέρεια κονδύλια για τη συνέχιση των έργων και σύμφωνα με τις ήδη υπάρχουσες μελέτες που έχουν εκπονηθεί από την περιφέρεια και
 - β) να διεκδικηθούν κονδύλια για την εκπόνηση μελέτης για την κατασκευή σήραγγας για μεγαλύτερη ασφάλεια των διερχομένων
6. Την εισήγηση του κ. **Αγαπάκη Γεώργιου** προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Υποδομών ΠΚ.
7. **Τις απόψεις του Προέδρου και των μελών του Περιφερειακού Συμβουλίου.**
Ύστερα από διαλογική συζήτηση

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

α) να διεκδικηθούν από την Περιφέρεια κονδύλια για τη συνέχιση των έργων στα φαράγγια Κοτσιφού και Κουρταλιώτη και σύμφωνα με τις ήδη υπάρχουσες μελέτες που έχουν εκπονηθεί από την περιφέρεια

β) να διεκδικηθούν κονδύλια για την εκπόνηση μελέτης για την κατασκευή σήραγγας για μεγαλύτερη ασφάλεια των διερχομένων,
σύμφωνα και με όσα αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης.

Αφού συντάχθηκε το παρόν υπογράφεται ως παρακάτω:
Ηράκλειο, **27-08-2024**

Ο Πρόεδρος του Π.Σ

Ο Γραμματέας

Τα μέλη

Ευάγγελος Ζάχαρης

Δημήτριος Βρύσαλης